

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 7P/20/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4423200465
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Vachulíková
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2023:4423200465.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky sudkyňou JUDr. Katarínou Vachulíkovou, vo veci starostlivosti o maloleté deti T.: F., nar. XX.XX.XXXX a I., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, deti rodičov: I. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. D. R., R., t.č. D. R., A. X a otec neuvedený, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky na nariadenie výchovného opatrenia za účasti Okresnej prokuratúry Nové Zámky, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e maloletým deťom T.: F., nar. XX.XX.XXXX a I., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie - pobyt v Centre pre deti a rodiny Štúrovo, Námestie slobody 13, Štúrovo, za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí na dobu šesť mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky podal návrh na uloženie výchovného opatrenia maloletým deťom T.: F., nar. XX.XX.XXXX a I., nar. XX.XX.XXXX, a to pobyt v Centre pre deti a rodiny Štúrovo a na nariadenie neodkladného opatrenia, aby maloleté deti boli dočasne umiestnené do Centra pre deti a rodiny Štúrovo. Svoj návrh odôvodnili tým, že maloleté deti pochádzajú z partnerského vzťahu matky I. T., nar. XX.XX.XXXX a M. S., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je označovaný matkou ako aj maloletými deťmi za biologického otca. Otcovstvo však voči maloletým deťom doposiaľ neuznal.

2. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonával opakované šetrenia v rodine maloletých detí. Posledné šetrenie bolo dňa 01.02.2023. Z predmetného šetrenia vyplývalo, že rodina obýva rodinný dom na adrese D. R., A. X bez povolenia, ktorý sa má zdemolovať. Opakovane stratili bývanie a svojvoľne sa nasťahovali na predmetnú adresu, keďže bol dom opustený.

3. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vzhľadom na neustále sa meniacu situáciu rodiny a opätovné neplnenie si povinnej školskej dochádzky u maloletého F. opakovane zapojil do spolupráce s rodinou centrum na vykonávanie opatrení prostredníctvom ambulantnej a terénnej formy za účelom podpory alebo obnovy a rozvoja rodičovských zručností. Rodina počas spolupráce opakovane menila adresu ich aktuálneho pobytu z dôvodu ich neprispôsobivého správania sa. Matke bola ponúknutá možnosť dobrovoľného pobytu maloletých detí v centre pre deti a rodiny do doby, pokiaľ si nevytvorí stabilnejšie podmienky, prípadne si nevytvorí finančnú rezervu v prípade potreby kaucie, avšak takúto možnosť radikálne rodina odmietla.

4. Zo záverečnej správy centra zo dňa 04.03.2022 vyplývalo, že aj napriek intervenciám zo strany sociálnych pracovníkov centra v rodine a rozhovoroch orientovaných na motiváciu maloletého F.

sa nepodarilo dosiahnuť plnenie pravidelnej školskej dochádzky u dieťaťa. Matka s partnerom boli edukovaní o dôsledkoch zanedbávania povinnej školskej dochádzky zo zákona. V čase od februára 2022 sa situácia s bývaním rodiny opäť upokojila a F. od mesiaca marca 2022 si začal plniť povinnú školskú dochádzku. Rodina maloletých detí opätovne v mesiaci máj 2022 prišla o bývanie a nastali znovu problémy so zanedbávaním povinnej školskej dochádzky u maloletého dieťaťa.

5. Vzhľadom na uvedené, ako aj s poukazom na skutočnosť, že rodina sa opakovane dostávala do existenčnej krízy, orgán vykonával opatrenia so zameraním na úpravu rodinných a sociálnych pomerov prostredníctvom ambulantnej a terénnej formy, nakoľko sa rodina s deťmi nachádzala opakovane v nepriaznivej rodinnej a sociálnej situácii.

6. Zo záverečnej správy Centra pre deti a rodiny Dedina Mládeže, ktoré vykonávalo opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately prostredníctvom ambulantnej a terénnej formy zo dňa 21.12.2022 vyplýva, že v rodine aj napriek intervenciám z ich strany neprišlo k zmene. Dohodnuté úlohy matka neplnila alebo len s aktívnou pomocou sociálneho pracovníka. Povinná školská dochádzka sa u maloletého F. nezlepšila a matka nevytvárala priestor maloletému na učenie a rozvíjanie sa. Matka nezlepšila prístup k rodičovským povinnostiam a taktiež nenastala žiadna pozitívna zmena ani v iných rodičovských povinnostiach ako napr. návšteva pediatra, či dodržanie lekárskeho prehliadok u maloletých detí. Zo záveru správy centra vyplýva, že aj napriek opakovanému využitiu odborných metód zo strany centra nebolo predmetné vykonávanie opatrení účinné a z uvedeného dôvodu odporúčajú využiť iné formy opatrení, ktoré budú sledovať najlepší záujem maloletých detí.

7. Počas posledných rozhovorov s matkou dňa 19.01.2023 a dňa 01.02.2023 matka verbalizovala, že súčasnú situáciu už nezvláda. Plnoletý syn M. spoločne s partnerkou užíva psychotropné omamné látky, pričom je značne agresívny a maloleté deti sú mnohokrát svedkami ich hádok ako aj užívania omamných látok. Matke boli opakovane ponúknuté možnosti dobrovoľných pobytov, avšak matka uviedla, že dobrovoľný pobyt s deťmi alebo len dobrovoľný pobyt detí v centre pre deti a rodiny odmieta, nakoľko nechce opustiť partnera. Z vyjadrenia matky ďalej vyplývalo, že nechce aby jej maloleté deti zostali bez domova a za súčasnej situácie vníma umiestnenie detí do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu ako ich najlepší záujem, pričom sa bude snažiť čo najrýchlejšie si upraviť svoje bytové a rodinné pomery, aby mohla deti mohla, čo možno najskôr prevziať do svojej starostlivosti. V rámci vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zisťoval informácie ohľadne najbližšej rodiny a možnosti prevzatia osobnej starostlivosti zo strany rodiny, avšak neúspešne.

8. Uznesením Okresného súdu Nové Zámky č.k. 7P/20/2023 - 11 zo dňa 08.02.2023 bolo rozhodnuté nasledovne:

„ I. Súd neodkladným opatrením n a r i a d ť u j e dočasné umiestnenie maloletých detí T.: F., nar. XX.XX.XXXX a I., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Štúrovo, Námestie slobody 13, Štúrovo.

II. Súd u k l a d á povinnosť Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zabezpečiť umiestnenie maloletých detí T.: F., nar. XX.XX.XXXX a I., nar. XX.XX.XXXX do Centra pre deti a rodiny Štúrovo, Námestie slobody 13, Štúrovo.

III. Toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej o uloženie výchovného opatrenia vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod č.k. 7P/20/2023.“

9. Podľa § 31 Civilného mimosporového poriadku, súd pojednával v neprítomnosti matky maloletých detí.

10. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní navrhla nariadiť maloletým deťom výchovného opatrenia - pobyt v Centre pre deti a rodiny Štúrovo za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí, pretože matka od ich umiestnenia v centre si neupravila svoje pomery tak, aby mohla prevziať osobnú starostlivosť o maloleté deti. Naďalej sa nachádza v nepriaznivej osobnej, rodinnej a sociálnej situácii. Z blízkej rodiny nie je nikto kto by mohol prevziať starostlivosť o maloleté deti.

11. Prokurátor Okresnej prokuratúry Nové Zámky na pojednávaní vzhľadom na vykonané dokazovanie, ako aj s poukazom na správu Centra pre deti a rodiny Štúrovo navrhol nariadiť maloletým deťom pobyt v Centre pre deti a rodiny Štúrovo na dobu šesť mesiacov za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí. Je to v ich prospech aj v najlepšom záujme. Nemajú v rodinnom prostredí vytvorené podmienky pre zdravý psychický a fyzický vývin a nikto z príbuzných nemá záujem sa o deti postarať.

12. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, rodnými listami maloletých detí, správou zo šetrenia pomerov, správou Centra pre deti a rodiny Štúrovo, ďalšími ku spisu pripojenými dokladmi a takto vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový a právny stav vecí:

13. Maloleté deti pochádzajú z partnerského vzťahu matky I. T., nar. XX.XX.XXXX a M. S., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je označovaný matkou ako aj maloletými deťmi za biologického otca. Otcovstvo však voči maloletým deťom doposiaľ neuznal.

14. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonával opakované šetrenia v rodine maloletých detí. Zo šetrenia pomerov zo dňa 01.02.2023 vyplývalo, že rodina obýva rodinný dom na adrese D. bez povolenia, ktorý sa má zdemolovať. Opakovane stratili bývanie a svojvoľne sa nasťahovali na predmetnú adresu, keďže bol dom opustený.

15. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vzhľadom na neustále sa meniacu situáciu rodiny a opätovné neplnenie si povinnej školskej dochádzky u maloletého F. opakovane zapojil do spolupráce s rodinou centrum na vykonávanie opatrení prostredníctvom ambulantnej a terénnej formy za účelom podpory alebo obnovy a rozvoja rodičovských zručností. Rodina počas spolupráce opakovane menila adresu ich aktuálneho pobytu z dôvodu ich neprispôsobivého správania sa. Matke bola ponúknutá možnosť dobrovoľného pobytu maloletých detí v centre pre deti a rodiny do doby, pokiaľ si nevytvorí stabilnejšie podmienky, prípadne si nevytvorí finančnú rezervu v prípade potreby kaucie, avšak takúto možnosť radikálne rodina odmietla.

16. Zo záverečnej správy centra zo dňa 04.03.2022 vyplývalo, že aj napriek intervenciám zo strany sociálnych pracovníkov centra v rodine a rozhovoroch orientovaných na motiváciu maloletého F. sa nepodarilo dosiahnuť plnenie pravidelnej školskej dochádzky u dieťaťa. Matka s partnerom boli edukovaní o dôsledkoch zanedbávania povinnej školskej dochádzky zo zákona. V čase od februára 2022 sa situácia s bývaním rodiny opäť upokojila a F. od mesiaca marca 2022 si začal plniť povinnú školskú dochádzku. Rodina maloletých detí opätovne v mesiaci máj 2022 prišla o bývanie a nastali znovu problémy so zanedbávaním povinnej školskej dochádzky u maloletého dieťaťa.

17. Zo záverečnej správy Centra pre deti a rodiny Dedina Mládeže, ktoré vykonávalo opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately prostredníctvom ambulantnej a terénnej formy zo dňa 21.12.2022 vyplýva, že v rodine aj napriek intervenciám z ich strany neprišlo k zmene. Dohodnuté úlohy matka neplnila alebo len s aktívnou pomocou sociálneho pracovníka. Povinná školská dochádzka sa u maloletého F. nezlepšila a matka nevytvárala priestor maloletému na učenie a rozvíjanie sa. Matka nezlepšila prístup k rodičovským povinnostiam a taktiež nenastala žiadna pozitívna zmena ani v iných rodičovských povinnostiach ako napr. návšteva pediatra, či dodržanie lekárskeho prehliadok u maloletých detí. Zo záveru správy centra vyplýva, že aj napriek opakovanému využitiu odborných metód zo strany centra nebolo predmetné vykonávanie opatrení účinné a z uvedeného dôvodu odporúčajú využiť iné formy opatrení, ktoré budú sledovať najlepší záujem maloletých detí.

18. Počas posledných rozhovorov s matkou dňa 19.01.2023 a dňa 01.02.2023 matka verbalizovala, že súčasnú situáciu už nezvláda. Plnoletý syn M. spoločne s partnerkou užíva psychotropné omamné látky, pričom je značne agresívny a maloleté deti sú mnohokrát svedkami ich hádok ako aj užívania omamných látok. Matke boli opakovane ponúknuté možnosti dobrovoľných pobytov, avšak matka uviedla, že dobrovoľný pobyt s deťmi alebo len dobrovoľný pobyt detí v centre pre deti a rodiny odmieta, nakoľko nechce opustiť partnera. Z vyjadrenia matky ďalej vyplývalo, že nechce aby jej maloleté deti zostali bez domova a za súčasnej situácie vníma umiestnenie detí do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu ako ich najlepší záujem, pričom sa bude snažiť čo najrýchlejšie si upraviť svoje bytové a rodinné pomery, aby mohla deti mohla, čo možno najskôr prevziať do svojej starostlivosti. V rámci vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

zisťoval informácie ohľadne najbližšej rodiny a možnosti prevzatia osobnej starostlivosti zo strany rodiny, avšak neúspešne.

19. Zo správy zo šetrenia pomerov vyplýva, že orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonal dňa 19.04.2023 sociálne šetrenie v rodine matky maloletých detí v D. na G. bez čísla v skladových priestoroch, kde sa v tom čase s partnerom zdržiavali. Matka detí bola nezamestnaná a jej partner pracoval brigádnicke. S deťmi, ktoré sú umiestnené v Centre pre deti a rodiny Štúrovo, boli v pravidelnom telefonickom kontakte a dvakrát boli na osobnej návšteve. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonal dňa 17.04.2023 návštevu maloletých detí v Centre pre deti a rodiny Štúrovo, z ktorej vyplynulo, že maloleté deti v zariadení na výkon rozhodnutia súdu prosperujú. Po umiestnení sa maloleté deti pomerne dobre adaptovali.

20. Zo správy Centra pre deti a rodiny Štúrovo vyplýva, že maloleté deti boli prijaté do ich zariadenia dňa 10.02.2023 na základe uznesenia Okresného súdu Nové Zámky č.k. 7P/20/2023 - 11 zo dňa 08.02.2023 o neodkladnom opatrení. Ich adaptácia prebehla bez problémov. Obe deti sú v telefonickom kontakte so svojimi rodičmi, ktorí ich aj navštívili.

21. Podľa § 37 odsek 1 Zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

22. Podľa § 37 odsek 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu, b) určí nad výchovou maloletého dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálno-právnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené, c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce, d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

23. Podľa § 37 odsek 3 písmeno b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

24. Vykonaným dokazovaním súd mal jednoznačne preukázané, že bude v prospech maloletých detí a ich ďalšieho zdravého psychického a fyzického vývinu, keď bude u nich nariadené výchovné opatrenie - pobyt v Centre pre deti a rodiny Štúrovo, Námestie slobody 13, Štúrovo, za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí na dobu šesť mesiacov od právoplatnosti rozsudku, pretože matka nedokáže v súčasnej dobe saturovať základné životné potreby maloletým deťom. Od umiestnenia maloletých detí v Centre pre deti rodiny Štúrovo si neupravila svoje pomery tak, aby mohla prevziať deti do svojej osobnej starostlivosti. Matka sa nachádza v nepriaznivej rodinnej, ekonomickej a sociálnej situácii a aj blízka rodina matky odmieta prevziať osobnú starostlivosť o maloleté deti. Súd preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

25. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal ich náhradu.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, písomne.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Exekučné konanie začína na návrh (§ 48 zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení). Exekučné konanie sa začína dňom, v ktorom bol návrh na vykonanie exekúcie doručený súdu (§ 48 zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení). Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie poverí súd (§ 55 zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení). Podľa štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.